

EXPUNERE DE MOTIVE

Cu privire la condițiile de acces la funcțiile sau demnitățile publice, **Constituția României** stipulează la art. 16 alin. (3) teza întâi – „*Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară.*”

Astfel, Legea fundamentală face trimitere la „*condițiile legii*”. Acestei trimiteri generice îi este subsumată o serie de legi din domeniul ocupării demnităților publice:

- ✓ Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor;
- ✓ Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European;
- ✓ Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României;
- ✓ Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente;
- ✓ Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali.

Legiuitorul poate conferi condamnării penale efecte juridice care excedează sancțiunea penală, reglementând în astfel de legi, precum cele menționate anterior, interdicții care rezultă din condamnare. De asemenea, legiuitorul este liber să opteze între instituirea unei interdicții cu caracter general – lipsa oricărei condamnări penale și instituirea unei interdicții speciale – circumscrisă unei sfere limitate de condamnări penale, care să se întemeieze pe criterii precum natura infracțiunilor săvârșite, latura subiectivă, pedeapsa aplicată.

O astfel de consecință extrapenală o constituie interdicția cu caracter general cu privire la dobândirea calității de membru al Guvernului, aplicabilă persoanelor condamnate penal printr-o hotărâre definitivă, consacrată de sintagma „*nu au suferit condamnări penale*”, sintagmă sinonimă, conform jurisprudenței Curții Constituționale, cu cele de „*nu au fost condamnate pentru săvârșirea unei infracțiuni*” și „*nu au antecedente penale*”.

În acest sens, **Legea nr. 90/2001** prevede la art. 2 – „*Pot fi membri ai Guvernului persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară, se bucură de exercițiul drepturilor electorale, nu au suferit condamnări penale și nu se găsesc în unul dintre cazurile de incompatibilitate prevăzute în cartea I titlul IV din Legea nr. 161/2003*”.

O altă consecință extrapenală o constituie interdicția specială cu privire la dreptul de a fi aleși în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, aplicabilă persoanelor care au primit o pedeapsă complementară.

În acest sens, cu privire la dreptul de a fi aleși în alegerile locale, **Legea nr. 115/2015** prevede la art. 6 alin. (2) lit. b) – „*Nu pot fi aleși: ... persoanele cărora li s-a interzis, prin hotărâre*

*judecătorească definitivă, exercitarea dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice.” De asemenea, cu privire la dreptul de a fi aleși în alegerile parlamentare, **Legea nr. 208/2015** prevede la art. 2 alin. (6) lit. c) – „Nu pot fi aleși: ...persoanele cărora li s-a interzis exercitarea dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă sau prin lege.”*

Pe de altă parte, cu privire la dreptul de a fi aleși în alegerile prezidențiale și în alegerile europarlamentare, **Legea nr. 370/2004** și **Legea nr. 33/2007** nu prevăd consecințe extrapenale condamnării penale.

Așadar, din perspectiva consecințelor extrapenale ale condamnărilor penale, se constată un caracter eterogen al condițiilor de acces la cele mai de seamă demnități publice.

Având în vedere că dreptul exclusiv al legiutorului de a interveni și a circumstanța sfera de incidență a interdicțiilor care rezultă din condamnarea penală a fost constatat de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 304/2017 și, considerând că cerința de moralitate, integritate, probitate și cinste de care trebuie să dea dovadă persoanele care aspiră să accedă la demnități publice se poate realiza doar dacă acestea „nu au suferit condamnări penale”, inițiativa de față, prin extinderea acestei interdicții, reglementează în mod unitar accesul la următoarele demnități publice:

- membru al Guvernului;
- membru din România în Parlamentul European;
- Președinte al României;
- deputat și senator;
- primar, consilier local și consilier județean.

Coordonarea legislației în vigoare fiind de competența autorității legiuitoare, Parlamentului îi revine sarcina de a realiza coerența legislativă în acest domeniu prin stabilirea unor criterii de integritate clare, obiective și general valabile.

Deoarece orice inițiativă cetățenească de revizuire a Constituției parcurge un proces complex, anevoios, finalizat prin organizarea unui referendum care implică cheltuieli bugetare suplimentare, apreciem că se impune o implicare proactivă a Parlamentului în legiferarea în regim de urgență a dezideratului unui segment important al societății civile de a pune o cărămidă în plus la construirea unei societăți democratice fără penali în funcții publice.

În numele inițiatorilor,

Eugen Tomac
Deputat PMP de București

Adrian Mihăiță Todoran
Deputat PMP de Maramureș

Emil Marius Pașcan
Deputat PMP de Mureș

Ionuț Simionca
Deputat PMP de Bistrița-Năsăud

Tabel cu semnatarii propunerii legislative – *LEGE* pentru modificarea unor acte normative în domeniul electoral

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	Pașcan Emil-Marius	PMP	
2.	Simionca Bonet	PMP	
3	marilă Petru	PMP	
4.	Codreanu Constantin	PMP	
5	Bădineț Constantin	PMP	
6	Timocșan Robert	PMP	
7	TOBORĂŢI ADRIAN	PMP	
8	TOŢAL EUGEN	PMP	
9	CRISTACHE CĂTĂLIN	PMP	
10	BOZIANU CATALINA	PMP	
11	COVACIU SEVERICA	PMP	
12	Lungu V. Găstion	PMP	

Tabel cu semnatarii propunerii legislative – *LEGE pentru modificarea unor acte normative în domeniul electoral*

[illegible]